

Reactie BBW consultatie voorontwerp Wet Wijziging Wsnp

De Beroepsvereniging Bewindvoerders Wsnp (BBW) is met de regering van mening dat de aansluiting tussen het gemeentelijk schuldhulpverleningstraject en de Wsnp moet worden verbeterd. Daarom maken wij graag van de gelegenheid gebruik te reageren op het voorontwerp van de Wet.

Goede trouw toets van vijf naar twee jaar

Wij vinden het een goede zaak om de termijn van de 'goede trouw toets' op grond van artikel 288 lid 1 sub b Faillissementswet (Fw) zonder verdere voorbehouden te verkorten tot twee jaar. Wanneer een schuldenaar in de voorgaande vijf jaren niet te goeder trouw is geweest, geeft de wet op dit moment reeds de mogelijkheid om door middel van een beroep op de hardheidsclausule toch toegelaten te worden tot de Wsnp. Echter in de praktijk wordt hier onvoldoende gebruik van gemaakt door schuldhulpverleners en wordt hierop ook verschillend geoordeeld door rechters. Door bij wet de termijn van vijf naar twee jaar terug te brengen wordt de toegang tot de Wsnp verbeterd op een eenduidige manier.

Tienjaarstermijn facultatief

Wat betreft de BBW mag de tienjaarstermijn uit artikel 288 lid 2 sub d Fw in het geheel vervallen. In beginsel zal niemand op korte termijn opnieuw van de Wsnp gebruik willen maken. Echter, zoals ook in de memorie van toelichting terecht wordt aangegeven, kan er in tien jaar veel veranderen en kan een schuldenaar door allerlei omstandigheden buiten zijn schuld opnieuw een beroep op de Wsnp moeten doen.

In het gros van de gevallen is het daarom onbillijk om mensen voor een bepaalde termijn uit te sluiten van toegang tot de Wsnp. Wenselijker zou zijn om dit om te draaien en eventueel de toegang alleen in uitzonderlijke situaties uit te sluiten. Voor zover de regering dit echter niet wil overnemen, ondersteunen wij uiteraard het voornemen om de imperatieve afwijzingsgrond van de tienjaarstermijn te versoepelen zoals nu voorgesteld in het wetsontwerp.

Hoger beroep door schuldeisers

Wij zijn geen voorstander van de beroepsmogelijkheid tegen een toelating tot de Wsnp, die de regering wil creëren voor schuldeisers. In de eerste plaats wordt hiermee een onwenselijke onzekerheid gecreëerd voor de schuldenaar.

Ten tweede zorgt deze wijziging voor een onwerkbaar situatie voor de rechter-commissaris en de bewindvoerder Wsnp. De procedure van hoger beroep en mogelijk cassatie neemt enkele weken, zo niet maanden, in beslag. Hoewel de Wsnp bij voorraad uitvoerbaar wordt gemaakt, is gedurende deze periode enige terughoudendheid gepast.

In de memorie van toelichting wordt daarom de vergelijking gemaakt met een faillissement. In tegenstelling tot een faillissement, kent de Wsnp vanaf de aanvang verplichtingen voor de schuldenaar en een hierop toezichthoudende taak van de bewindvoerder Wsnp en rechter- commissaris.

Onder andere treedt de postblokkade in werking, dient een boedelrekening geopend te worden, dient de bewindvoerder Wsnp een huisbezoek af te leggen en bereikbaar te zijn, geldt de informatie-, arbeids- en sollicitatieverplichting, dient het vrij te laten bedrag berekend te worden en dient de schuldenaar naar aanleiding hiervan afdracht te doen aan de boedel. De verplichtingen en taken kunnen niet worden opgeschort, waardoor terughoudendheid niet mogelijk is.

In de derde plaats ziet de BBW niet dat het creëren van een hoger beroepsmogelijkheid van toegevoegde waarde is voor schuldeisers of nodig is voor een goede balans tussen de belangen van de schuldenaar en schuldeisers. In beginsel mag er van worden uitgegaan dat de rechtbank bij toelating tot de Wsnp een juiste beslissing heeft gemaakt op basis van juiste en volledige gegevens die zijn verstrekt door de schuldenaar en schuldhulpverlener. Ook schuldeisers hebben gedurende het minnelijke traject reeds de mogelijkheid gehad hun eventuele bezwaren kenbaar te maken en het staat hen vrij, deze voorafgaande aan de toelating tot de Wsnp, ook kenbaar te maken bij de rechtbank. Zodat dit meegenomen kan worden in de beoordeling van het toelatingsverzoek.

Daarnaast geeft de wet schuldeisers nu de mogelijkheid op eigen initiatief, derhalve zelfstandig een verzoek tot tussentijdse beëindiging in te dienen bij de rechtbank op grond van artikel 350 lid 3 sub f Fw. Vaak wordt dit verzoek in samenspraak met de bewindvoerder Wsnp en/of rechter-commissaris ingediend, maar de schuldeiser is niet van hen afhankelijk en kan dit op elk willekeurig moment zelf indienen.

Acht de rechtbank beëindiging een te zware maatregel, bijvoorbeeld omdat de belastende informatie van een schuldeiser in mindere mate verwijtbaar is aan de schuldenaar, dan kan de rechtbank beslissen een Wsnp te verlengen op grond van artikel 349a lid 3 Fw. Is een Wsnp reeds beëindigd? Zelfs dan bestaat er voor schuldeisers nog de mogelijkheid een verzoek tot 'ontneming van de schone lei' in te dienen bij de rechtbank op grond van artikel 358a Fw. In al deze gevallen staat voor een schuldeiser tevens beroep en cassatie open.

In de praktijk blijkt de Wsnp slechts in 7% niet afgerond te kunnen worden met een 'schone lei', veelal vanwege het niet nakomen van de hierboven genoemde verplichtingen. Een klein deel wordt beëindigd vanwege nieuwe informatie van schuldeisers die de rechtbank achteraf anders doet besluiten op het Wsnp-verzoek. Het aandeel 'malafide schuldenaren' in de Wsnp is klein, maar zo nodig bestaan er voor schuldeisers reeds voldoende mogelijkheden om hier iets tegen te doen.

Toevoegen van de hoger beroepsmogelijkheid voor schuldeisers is in onze ogen niet van toegevoegde waarde en maakt de wet onnodig complex voor alle betrokkenen. De BBW adviseert en verzoekt de regering dan ook om af te zien van het creëren van een beroepsmogelijkheid tegen een toelating tot de Wsnp.